

KAMERKOOR ILMATAR

o.l.v Imre Ploeg

HET LOT VAN KARELIË

22 april 2022, 20:15 uur
Lutherse Kerk
Hamburgerstraat 9
UTRECHT

23 april 2022, 20:15 uur
Ichthuskerk
Duinkerkestraat 11
DEN HAAG

Kunstwerken op poster, flyer en in programmaboekje | Linosneden door Lukas van Diermen

Ontwerp poster, flyer en programmaboekje | Eva Trapman

WELKOMSTWOORD

Voor het bestaan van de wereld daalt Ilmatar, dochter van de hemel, uit eenzaamheid af naar de zeeën. Een uitgeputte eend strijkt neer op haar knie en legt zeven eieren in haar schoot. Uit deze eieren ontstaat de wereld. Zelf baart zij een zoon, wiens vader de zee is. Deze zoon heet Väinämöinen en is met zijn magische stem de god van de muziek.

Zo wordt verteld in de Kalevala, het eeuwenoude Finse epos.

Vanuit chaos kunnen mooie dingen ontstaan. Het afgelopen half jaar hebben wij gewerkt aan het smeden van een nieuw koor, waarbij we in het diepe gesprongen zijn en met verbazing en vooral vreugde hebben kunnen ervaren dat het ging stromen.

We zijn verheugd dat Imre Ploeg dit avontuur met ons is aangegaan en er met zeer veel daadkracht en inspiratie is ingestapt, met een prachtig programma als resultaat. We genieten iedere vrijdag van de repetities, waarin hij ons met veel passie, talent en humor weet te dirigeren. Dank hiervoor!

Voeg daarbij een heerlijke, warme groep mensen met een grote liefde voor zingen en het stroompje dat in september ontstond, is geworden tot een mooie rivier.

Vanavond staat Kamerkoor Ilmatar aan het begin van alle mooie muzikale avonturen die het gaat beleven en we zijn dan ook enorm blij dat jullie dit met ons willen delen. Wij gaan genieten en wensen jullie een mooie avond!

Margot Beekink, Kirsten Jooren, Meye Peters, Eva Trapman

PROGRAMMA

Veljo Tormis | Nuttev neiu (Het huilende meisje)

Jean Sibelius | Sortunut ääni (De gebroken stem)

Veljo Tormis | Mere kosilased (De vrijers van de zee)

Jean Sibelius | Venematka (De bootreis)

*tekst geschreven door Mart Nooijen, voorgedragen door
Linda van der Wal*

Veljo Tormis | Orjana Virus (Als een slaaf in Viru)
solo: Meye Peters

Jean Sibelius | Saarella palaa (Vuur op het eiland)

Veljo Tormis | Tamme raiuja (De houthakker van de eiken)

tekst geschreven en voorgedragen door Mart Nooijen

Jean Sibelius | Sydämeni laulu (Lied van mijn hart)

Veljo Tormis | Hällilaul (Wiegelied)
solo: Eva Trapman

Jean Sibelius | Rakastava (De minnaar)
solo: Peggy van Mossevelde en Lukas van Diermen

Kamerkoor Ilmatar

De naam van Kamerkoor Ilmatar uit Den Haag is geboren uit de Kalevala, het Finse nationale epos. Ilmatar – de Godin van de lucht – daalt af naar de zeeën. Een eend strijkt neer op haar knie, en uit diens eieren ontstaat de wereld. Ilmatar baart een zoon: Väinämöinen, de God van de muziek.

Na de eerste concerten richt Kamerkoor Ilmatar haar vizier op liturgische en seculiere koormuziek uit Oekraïne. De concerten zijn op vrijdag 14 oktober en zaterdag 15 oktober 2022. Houd de website in de gaten voor meer informatie.

Kalevala en de Kanteletar

De Kalevala (het land van de Kaleva, een heldhaftige mythologische volksstam) is een verzameling gezongen verhalen uit het gebied van Karelië. De Finse Elias Lönnrot noteerde in het begin van de 19^e eeuw vijftig runo's (liederen), die waarschijnlijk al vanaf de vroege middeleeuwen van generatie op generatie werden overgedragen. Kenmerkend voor deze runo's is het Kalevala metrum: een 5/4^e maatsoort, van zes 8ste noten gevolgd door 2 kwartnoten. Ook de Kanteletar is een verzameling verhalen van de Kareliërs, die overwegend leefden in de beschutte wouden van de Oeral, in het huidige Finland en het achterland van Rusland. Het land van Kaleva wordt in het Noorden begrensd door Pohjola (Noordland), wat we kunnen associëren met Lapland. Een onbekend en geheimzinnig gebied vol donkere gevaren en hemelse verschijningen die kleurrijk oplichten. De Kalevala en Kanteletar weerspiegelen een betoverde en magische wereld vol bezieling, in mens, dier, plant en elementen. De held van het verhaal en toverachtige God van de Muziek – Väinämöinen – wordt geboren uit de schoot van Ilmatar, de Godin van de Luchten, die naar het water is afgedaald.

Veljo Tormis – Karjala Saatus

Tormis was een Estse componist, die leefde van 1930 tot 2017. Hij studeerde aan de conservatoria van Tallinn en Moskou, waar hij zich specialiseerde in de koormuziek. Zijn koormuziek is voor een groot deel verbonden aan de eeuwenoude volksliederen van Estland en andere Fins-Oegrische volkeren. In de periode tussen 1970 en 1989 schreef hij de serie koorliederen *Forgotten Peoples*, met oude volksliederen van minderheden en uitgestorven volkeren uit de regio, zoals de Livoniërs, de Ingriërs en de Kareliërs, waarvan wij alle liederen zingen. De Kareliërs zijn een Oostzeefins volk, dat voornamelijk woonachtig is in het oosten van Finland en Russisch Karelië. Het Kareliësch is sterk verwant aan het Fins en wordt nog gesproken door ongeveer 30.000 mensen. Van oudsher leefde men in één gebied, Karelië. In de loop van de geschiedenis raakte het volk opgesplitst door staatsgrenzen en door de opkomst van zowel de Rooms-Katholieke kerk vanuit het westen als het Russisch-Orthodoxe geloof vanuit het oosten.

Jean Sibelius – Opus 18 en Rakastava

Sibelius was een Finse componist die leefde van 1865 tot 1957. Zijn bekendste werken zijn Finlandia, de Karelia-suite en de Zwaan van Tuonela, allemaal nauw verbonden met de Kalevala. Hij liet zich sterk inspireren door dit Finse nationale epos. Zo zingen we teksten uit de Kalevala en Kanteletar, maar zijn in de muziek van Sibelius ook veel elementen van traditionele muziek uit Karelië te horen. Het verschijnen van de Kalevala in 1835 veroorzaakte een golf van *karelianisme* in de kunsten. Veel kunstenaars, waaronder Sibelius, maakten reizen door Karelië om inspiratie op te doen en vonden in de verhalen van de Kalevala een weerspiegeling van een nog prille Finse cultuur. Een cultuur die hand in hand ging met een onbedorven natuur en eeuwenoude culturele gebruiken.

1 | NUTTEV NEIU | Het huilende meisje

Nuttev neuu

Itköy neitšo ilavuttau
kirjavile kivyzile,
kaunehele kallivoizel.
Katšou ylääh - päivö paistau,
katšou alaah - venoi soudau.
Kenen netše venoi soudau?
Tuatoin netše venoi soudau.
"Oi sina tuatto, rakas tuatto,
ota sinä minuv iäreh!"
"En voi ottua, ainos tytär -
Veñän verkot veittävännä,
Suomen veneh souttavannu,
Karjalan kalat kaupittavannu."

Itköy neitšo ilavuttau
kirjavile kivyzile,
kaunehele kallivoizel.
Katšou ylääh - päivö paistau,
katšou alaah - venoi soudau.
Kenen netše venoi soudau?
Tuatoin netše venoi soudau.
"Oi sina muamo, rakas muamo,
ota sinä minuv iäreh!"
"En voi ottua, ainos tytär -
Veñän verkot veittävännä,
Suomen veneh souttavannu,
Karjalan kalat kaupittavannu."

Itköy neitšo ilavuttau
kirjavile kivyzile,
kaunehele kallivoizel.
Katšou ylääh - päivö paistau,

Het huilende meisje

*Het meisje is aan 't huilen en vertelt haar verdriet
aan de veelkleurige rotsen,
aan de prachtige kliffen.
Ze kijkt op – de zon schijnt,
ze kijkt neer – daar drijft een boot.
Van wie is deze drijvende boot?
Dit is de drijvende boot van vader.
"Oh, mijn vader, lieve vader,
wil je me met je meenemen?"
"Nee, dat kan niet, mijn enige dochter,
Ik ga de netten naar Rusland brengen
Ik ga de boot naar Finland roeien,
Ik ga de vis ruilen in Karelië."*

*Het meisje is aan 't huilen en vertelt haar verdriet
aan de veelkleurige rotsen,
aan de prachtige kliffen.
Ze kijkt op: de zon schijnt,
ze kijkt neer: daar drijft een boot.
Van wie is deze drijvende boot?
Dit is de drijvende boot van moeder.
"Oh, mijn moeder, lieve moeder,
wil je me met je meenemen?"
"Nee, dat kan niet, mijn enige dochter,
Ik ga de netten naar Rusland brengen
Ik ga de boot naar Finland roeien,
Ik ga de vis ruilen in Karelië."*

*Het meisje is aan 't huilen en vertelt haar verdriet
aan de veelkleurige rotsen,
aan de prachtige kliffen.*

katšou alaah - venoi soudau.
Kenen netše venoi soudau?
Sulhoin netše venoi soudau.
"Oi sina sulho, rakas sulho,
ota sinä minuv iäre!"
"Tule tänne, hyvä neitšo,
pane jalka portahalle,
toinen venon laitaselle."

*Ze kijkt op: de zon schijnt,
ze kijkt neer: daar drijft een boot.
Van wie is deze drijvende boot?
Dit is de drijvende boot van de geliefde.
"Oh, mijn geliefde, mijn ware liefde,
wil je me met je meenemen?"
"Kom aan boord, mijn schone dame,
zet één voet aan boord,
zet de andere voet in de boot."*

2 | SORTUNUT ÄÄNI | De gebroken stem

Sortunut ääni

Mikä sorti äänen suuren,
äänen suuren ja sorian,
äänen kaunihiin kaotti,
jok' ennen jokena juoksi,
vesivirtana vilasi,
lammikkona lailatteli?

Suru sorti äänen suuren,
äänen suuren ja sorian,
äänen armahan alenti,
jott' ei nyt jokena juokse,
vesivirtana vilaja,
lammikkona lailattele.

Suru sorti äänen suuren,
äänen suuren ja sorian.

De gebroken stem

*Wat deed die trotse stem verstommen,
wier zang zo groots en mooi kon zijn?
Wat bracht dit lieflijk lied tot zwijgen,
die stromende rivier,
dat dartele beekje,
neergestreken als een lome vijver?*

*Weemoed bracht die stem tot zwijgen,
haar zalig lied geeft niets meer prijs,
Geen stromende rivier,
geen dartelend beekje,
geen lome vijver, neergestreken,
nimmermeer.*

*Weemoed hulde haar in zwijgen,
die stem zo lieflijk en zo groots.*

3 | MERE KOSILASED | De vrijers van de zee

Mere kosilased

Annikkini, šuaren neito,
istu šuaren sillan piässä,
vuotti mieštä mielehistä,
šulhaista sulasanaista.
Mieš merestä näyttelehe:
rautašuini, rautapäini,
rautahattu hartijoilla,
rautakintahat käjeessä,
rautakihlat kormanošša:
"Annikkini, šuaren neito,
tuletko minun mutšoksi?"
"Enkä tule, enkä ole,
ei ole šiätty, eikä kiätty,
eikä toitsi toivotettu,
eikä koissani luvattu!"

Annikkini, šuaren neito,
istu šuaren sillan piässä,
vuotti mieštä mielehistä,
šulhaista sulasanaista.
Mieš merestä näyttelehe:
vaskišuini, vaskipäini,
vaskihattu hartijoilla,
vaskikintahat käjeessä,
vaskikihlat kormanošša:
"Annikkini, šuaren neito,
tuletko minun mutšoksi?"
"Enkä tule, enkä ole,
ei ole šiätty, eikä kiätty,
eikä toitsi toivotettu,
eikä koissani luvattu!"

Annikkini, šuaren neito,
istu šuaren sillan piässä,

De vrijers van de zee

*Annikkini, meisje van het eiland,
zat aan het einde van de brug van het eiland,
te wachten op een man die haar kon behagen,
op een honingzoete bruidegom.
Zie, een man stijgt op uit het schuim:
met ijzeren mond, ijzeren hoofd,
een ijzeren mantel over zijn schouders,
de ijzeren handschoenen in zijn handen,
de ijzeren ringen in zijn zak:
"Annikini, meisje van het eiland,
wil jij mijn bruid zijn?"
"Nee, dat zal ik niet, nee, dat kan ik niet,
mijn familie gaf me niet, ze vertelden het niet,
noch hebben ze me twee keer de belofte
gedaan,
noch gaven ze toestemming!"*

*Annikkini, meisje van het eiland,
zat aan het einde van de brug van het eiland,
te wachten op een man die haar kon behagen,
op een honingzoete bruidegom.
Zie, een man stijgt op uit het schuim:
met koperen mond, koperen hoofd,
een koperen mantel over zijn schouders,
de koperen handschoenen in zijn handen,
de koperen ringen in zijn zak:
"Annikini, meisje van het eiland,
wil jij mijn bruid zijn?"
"Nee, dat zal ik niet, nee, dat kan ik niet,
mijn familie gaf me niet, ze vertelden het niet,
noch hebben ze me twee keer de belofte
gedaan,
noch gaven ze toestemming!"*

*Annikkini, meisje van het eiland,
zat aan het einde van de brug van het eiland,*

vuotti mieštä mielehistä,
šulhaista sulasanaista.
Mieš merestä näyttelehe:
hopiešuini, hopiepäini,
hopiehattu hartijoilla,
hopiekintaha käjeessä,
hopiekihlät kormanošša:
"Annikkini, šuaren neito,
tuletko minun mutšoksi?"
"Enkä tule, enkä ole,
ei ole šiätty, eikä kiätty,
eikä toitsi toivotettu,
eikä koissani luvattu!"

Annikkini, šuaren neito,
istu šuaren sillan piässä,
vuotti mieštä mielehistä,
šulhaista sulasanaista.
Mieš merestä näyttelehe:
kultašuini, kultapäini,
kultahattu hartijoilla,
kultakintahat käjeessä,
kultakihlät kormanošša:
"Annikkini, šuaren neito,
tuletko minun mutšoksi?"
"Enkä tule, enkä ole,
ei ole šiätty, eikä kiätty,
eikä toitsi toivotettu,
eikä koissani luvattu!"

Annikkini, šuaren neito,
istu šuaren sillan piässä,
vuotti mieštä mielehistä,
šulhaista sulasanaista.
Mieš merestä näyttelehe:
leipäšuini, leipäpäini,
leipähattu hartijoilla,
leipäkintahat käjeessä,

*te wachten op een man die haar kon behagen,
op een honingzoete bruidegom.
Zie, een man stijgt op uit het schuim:
met zilveren mond, zilveren hoofd,
een zilveren mantel over zijn schouders,
de zilveren handschoenen in zijn handen,
de zilveren ringen in zijn zak:
"Annikini, meisje van het eiland,
wil jij mijn bruid zijn?"
"Nee, dat zal ik niet, nee, dat kan ik niet,
mijn familie gaf me niet, ze vertelden het niet,
noch hebben ze me twee keer de belofte
gedaan,
noch gaven ze toestemming!"*

*Annikkini, meisje van het eiland,
zat aan het einde van de brug van het eiland,
te wachten op een man die haar kon behagen,
op een honingzoete bruidegom.
Zie, een man stijgt op uit het schuim:
met gouden mond, gouden hoofd,
een gouden mantel over zijn schouders,
de gouden handschoenen in zijn handen,
de gouden ringen in zijn zak:
"Annikini, meisje van het eiland,
wil jij mijn bruid zijn?"
"Nee, dat zal ik niet, nee, dat kan ik niet,
mijn familie gaf me niet, ze vertelden het niet,
noch hebben ze me twee keer de belofte
gedaan,
noch gaven ze toestemming!"*

*Annikkini, meisje van het eiland,
zat aan het einde van de brug van het eiland,
te wachten op een man die haar kon behagen,
op een honingzoete bruidegom.
Zie, een man stijgt op uit het schuim:
met broodmond, een broodhoofd,
een mantel van brood over zijn schouders,
de brood-handschoenen in zijn handen,
de ringen van brood in zijn zak:*

leipäkihlät kormanošša:
"Annikkini, šuaren neito,
tuletko minun mutšoksi?"
"Sekä tulen, jotta olen,
miut on koissani luvattu,
vielä toitsi toivotettu!"

*"Annikkini, meisje van het eiland,
wil jij mijn bruid zijn?"
"Ja, ik wil, ja, ik kan,
mijn familie gaf me hun toestemming
en ze hebben het me tweemaal beloofd."*

4 | VENEMATKA | De bootreis

Venematka

Vaka vanha Väinämöinen
laskea karehtelevi
tuon on pitkän niemen päästä,
kylän kurjan kuuluvilta.
Laski laulellen vesiä,
ilon lyöen lainehia.

Neiet niemien nenissä
katselevat, kuuntelevat:
"Mi lienee ilo merellä,
mikä laulu lainehilla,
ilo entistä parempi,
laulu muita laatusampi?"

Laski vanha Väinämöinen,
laski päivän maavesiä,
päivän toisen suovesiä,
kolmannen kosen vesiä.
Laski laullellen vesiä,
ilon lyöen lainehia.

De bootreis

*Väinämöinen, oud en fier,
vertrok met galmend lied over 't water,
doorkliefde met zijn boot de stroming,
liet het arme dorp achter zich.
Met ferme stem bedwong hij 't water,
voorwaarts door de schuimende golven.*

*De jonge vrouwen, aan land gebleven,
keken hem na en luisterden:
hoe schoon de klanken over 't water,
dit lied, door de golven gedragen,
geluk, boven alles verheven,
geen stem brengt zoveel vreugd als deze.*

*Verder landinwaarts voer Väinämöinen,
de eerste dag over woeste rivieren,
een tweede langs laaggelegen
moerassen,
een derde voorbij de wilde stromen.
Met ferme stem bedwong hij 't water,
voorwaarts door de schuimende golven.*

5 | ORJANA VIRUS | Als een slaaf in Viru

Orjana Virus

Olimpa orjana Virossa,
käin Virossa käskyläisnä,
palkalla paganamualla,
vierin om mualla vierahalla.
Van pahoimpa palkkani
maksettihe,
viärin (on) väkeni arvattihe.
Kannoimpa vettä kappazella,
parahalla pakkazella,
da aijoin riihessä rebušin,
allabo pardizien pabišin.
Pojatpo perässä polki,
jäljess' oli jalo išändä:
kuldakeppini käjeessä,
pitkä piiska kainalossa.
Vieläbä siimalla sivalsi,
kun en jaksan mielin miärin.
Vain sattuipa orja kuolemaha,
raukka nälgäh niändymähe,
kylmäh kuoli, nälgäh niändy,
viluhbo vieri, orja raukka.

Šit vietih Tuonelan tuville,
talutettih taivosehen.
Tuadihba šit kultani tuoli
orja raukal ištuimeksi:
"Ištuba tuos nyt, orja raukka,
sovittele sohvallesi!
Et sie silloin tuolil ištun,
etkä sohvalle sobinu,
konša olit orjazenna,
palkalaisena pahana!"
Tuodihba šit kuldani tuoppi
orja raukal juodavija:

Als een slaaf in Viru

*Ik was een dienaar in Viru,
Ik werkte als een slaaf
voor de heidenen,
diende in een vreemd land.
Het salaris dat ze betaalden was karig,
ze bedrogen me met mijn geld.
Ik droeg water in emmers,
in de ijzige kou van de winter,
Ik heb lange dagen gezwoegd,
dorsend in de schuur.
De jongens – zij telden mijn stappen,
De trotse meester gaf me bevelen,
met een gouden stok in zijn hand,
een lange zweep onder zijn arm.
En telkens als ik stopte om uit te rusten,
geselde hij me met zijn zweep.
Maar de slaaf stierf terstond,
de arme stierf van de honger,
stierf van de kou, uitgehongerd,
de arme slaaf kwam aan zijn einde.*

*Hij werd hoog in de hemel opgenomen,
verwelkomd in een hemelse kamer.
Een gouden stoel werd gebracht,
voor de arme slaaf om in te zitten:
"Neem nu plaats, arm ding,
of strijk neer op de sofa!
Je had geen tijd om in een stoel te zitten,
je was niet fit genoeg om op de sofa te
zitten,
toen je als slaaf werkte,
toen je een dienaar was."
Toen werd een gouden kelk gebracht,
voor de slaaf om uit te drinken:*

"Juobaši nyt tuos orja raukka,
juobaši nyt tuos orja raukka!
Et silloin olutta juonut,
etkä maistellut mezijä,
konšabo olit orjazenna,
konša kävit käskyläisnä!"
Kuolipa šit jalo išändä,
tuodihba Tuonelan tuville.

Šit tuodih tulini tuoli
išännil on ištuimeksi:
"Ištubas tuos, jalo išändä,
ištuba tuos, jalo išändä!
Šait šie šilloin hyväl ištuo,
hyväl ištuo, hyväl aštuo,
konšabo orjija opaštit,
konšabo käytit käskyläizie!"
Tuodihba šit tulini tuoppi,
tulta, tervua tuoppisessa:
"Juobas nyt, jalo išändä,
juobas nyt, jalo išändä!
Šait šie šilloin olta juuva,
konšabo orjija opaštit,
konšabo käytit käskyläizie,
konšabo orjija opaštit!"

Šit kerran taivahan kavulla,
orjambo šiellä kulgeissansa –
vastah tuli jalo išändä
tuolla on taivahan kavulla,
pitkä kynnärä käjeessä,
verkatorvi on kainalossa:
"Otabo tuossa nyt, orja raukka,
otabo tuossa, orja raukka,
palkaksesi parahaksi
orjanani olostasi!"
"En ota, jalo išändä,
en ota, jalo išändä!"

*"Neem te drinken, arm ding,
neem wat te drinken, arm ding!
Je kreeg geen bier te drinken,
je kreeg geen mede om te proeven,
toen je als slaaf werkte,
toen je een dienaar was."
Toen stierf de trotse meester,
werd verwelkomd in de hemelse kamer.*

*Een vurige stoel werd gebracht,
voor de meester om in te zitten:
"Neem nu plaats, trotse meester,
zit hierin, trotse meester!
Je had tijd om comfortabel te zitten,
in comfort, lopend op zachte tapijten,
toen je de slaven bevelen gaf,
toen je je bedienden afblafte"
Toen werd een vurige kelk gebracht
in de kelk vurige teer:
"Neem te drinken, trotse meester,
neem wat te drinken, trotse meester.
Je had genoeg bier te drinken,
toen je de slaven bevelen gaf,
toen je je bedienden afblafte
toen je de slaven bevelen gaf."*

*Eens in een hemelse straat
maken de slaven een wandeling –
ze ontmoeten de meester
in deze hemelse straat,
met een lange meetstok in zijn hand,
een rol stof onder zijn arm:
"Neem hiervan nu, mijn arme slaaf,
neem hiervan, mijn arme slaaf,
Ik zal je een goed loon betalen
omdat je eens mijn dienaar was."
"Nee, ik neem niets, trotse meester,
nee, ik doe het niet, trotse meester,*

Mahoitpa šiloin maksuaksesi,
palkan on palkitellaksesi.

*Je had met het geld moeten geven,
je had me mijn salaris al lang geleden
moeten geven."*

6 | SAARELLA PALAA | Vuur op het eiland

Saarella palaa

Saarella palaa.
tuli saarella palavi.
Kenpä tuolla tulta poltti?
Sulho tuolla tulta poltti.
Mitä sulho raatelevi?
Korjoansa kirjottavi.
Mitä tuolla karjasella?
Neittä tuolla karjasella.
Mitä neito raatelevi?
Neito kultakangasta kutoo,
hopiaista helkyttää.

Vuur op het eiland

*Er is vuur op het eiland.
Op het eiland brandt een vuur.
Wie heeft dat vuur daar aangestoken?
De bruidegom ontstak het vuur.
Waarom stak de bruidegom dit vuur aan?
Hij verft zijn slee met teer.
Waarom verft hij zijn slee?
Voor zijn bruid om uit rijden te gaan.
Wat doet zijn bruid daarginds?
Ze weeft gouden kleden,
ze spint zilverdraad.*

7 | TAMME RAIUJA | De houthakker van de eiken

Tamme raiuja

De Eikenveller

Sizarest oli sillat täyven,
Veljestä veno punani.
Lähtie heinän niitändöihe,
Meren rannan ruuvondoihe.
Niitettihe, laitettihe,
Pandih savoin šuattozilla
Tuhanzilla tukkuzilla.
Tuliba tuuli Tuuloksesta,
Tuli tuuli Tuuloksesta,
Ahava Aanuksen mualla.
Tunkiba heinäzet tulehe,
Vihandoni valgijahe.

*De zusters gingen over de bruggen,
De broeders gingen in de boten.
Ze vertrokken om het gras te maaien,
Om het hooi aan de kust te harken.
Het gras werd gemaaid, het hooi werd geharkt,
Honderden hooibergen werden opgestapeld,
Duizenden hooioppers werden opgestapeld.
Een windvlaag blies over het land,
Een windvlaag blies over het land,
Een stormwind raasde over het land.
Het blies het hooi in het vuur,
Het weidegras in de vlammen.*

Suvibatuuli tuhkad i vei
Pohjane porot keräli.
Luajihin poroja vähäzen,
Päivän pojan piädä pestä,
Silmäi hyvän sigiön.

*De zuiderwind nam de as,
De noorderwind nam de loog.
Ik loste 't as op in water, op zoek naar wat loog,
om het hoofd van de zoon van de Morgenster te
wassen,
om de ogen van de gelukkig-geborene te
wassen.*

Jäi (on) poroja vähäne,
kunne(bo) näidä
kuattanohe?
Meren selvällä selällä,

*Er was nog wat loog over,
Waar zal ik het uitgieten?
Op de heldere golftoppen,
In de open zee,*

Lagijalla lainehella,
Kolmen meren kuohuvilla,
Meren synkähe syvähe.

*In het gebulder van drie zeeën,
In de duistere diepten.*

Tuoh(ba) se taidaa tammi
kazvua,
Tuoh se taidaa tammi
kazvua-
Tammi tasaladvallini,
Tammi tasaoksallini,
Joka oksalla omena,
Omenassa kuldapyörö,
Kultapyörözeš kägini.
Min kägi kukahtelovi,
Sen vaski varahtelovi
Kultazehe kuppizehe,
Vaskizehe vakkazehe.

*Daar zou een eik kunnen verrijzen,
Daar zou een eik kunnen verrijzen-
Een eik met een wiegende kroon,
Een eik met groeiende takken,
Op elke tak een appeltje,
In elke appel een gouden bal,
Een kleine koekoek in die bal.
Telkens wanneer de koekoek roept,
Wordt er wat koper gemorst
In een gouden beker,
In een koperen kist.*

Etsii tammen kuadajaista,
Tasaladvan langettajua.
Ei ole tammen kuadajaista,
Tasaladvan langettajua,
Nykyzessä nuorizossa,
Kanzas vaste kazvajassa.

*We hebben een man nodig om de eik te vellen,
Om de wiegende kroon om te hakken.
Er is geen man om de eik te vellen,
Om de wiegende kroon om te hakken,
Onder de jongeren van deze generatie,
Ons volk groeit nog.*

Mies mušta merestä nouzoo.
Vähän on kuollutta parempi,
Katonutta kaunehempi.
Tuoba se taidaa tammen

*Een zwarte man zal oprijzen uit de zee,
Een klein beetje beter dan de dood,
Slechts een klein beetje knapper.
Hij zal weten hoe je eiken moet vellen,*

kuadua,
Tasaladvan langetella,
Ladvoin suurehe suverhe,
Tyvin puolin pohjozehe.

*Hoe je de wiegende kroon moet omhakken,
De kroon naar het zuiden hellend,
De stam naar het noorden.*

8 | SYDÄMENI LAULU | Lied van mijn hart

Sydämeni laulu

Lied van mijn hart

Tuonen lehto, öinen lehto!
Siell' on hieno hietakehto,
Sinnepä lapseni saatan.

*Tuoni's woud, het nachtelijk woud
waar het zand aan je voeten zacht is,
daarheen breng ik mijn kind.*

Siell' on lapsen lysti olla,
Tuonen herran vainiolla
Kaitsea Tuonelan karjaa.

*Daar zal het veilig zijn, mijn kind.
in de weilanden van Tuoni's heer,
bij de hoeder van Tuoni's vee.*

Siell' on lapsen lysti olla,
Illan tullen tuuditella
Helmassa Tuonelan immen.

*Daar kan je slapen, mijn kind,
als de schemering valt, verzonken
in de armen van Tuoni's dochter.*

Onpa kullan lysti olla,
Kultakehdoss' kellahdella,
Kuullella kehräjälintuu.

*Daar kan je slapen, mijn kind,
schommelend in een wieg van goud,
liedjes van vogels in je dromen.*

Tuonen viita, rauhan viita!
Kaukana on vaino, riita,
Kaukana kavala maailma.

*In Tuoni's hallen, waar vrede heerst,
ver van haat en worstelingen,
ver van de angstige wereld.*

9 | HÄLLILAUL | Wiegelied

Hällilaul

Aa, aa, allista,
aa, aa, allinpoikasita,
lii, lii, lii, lii, lintuista,
lii, lii, linnun poikaista.

Tule Jumala tuutuseh,
käy Jumala kätkyveh
pienen lapsen piänalasih,
vakahasen vuattijoihen.
Neitsyt Maaria emoni,
äiti rakas armollini,
tule tänne tuutusehe,
tule tänne kätkyvehen.
Makuvuta maksaistani,
uinuttele udraistani
puun luvalla, muan luvalla,
kaiken kartanon luvalla.

Aa, tuuti lu(u)lla,
saapi engeli tu(u)lla
meijän pienen pikkusen
lu(u)llaan,
meijän pienen pikkusen
lu(u)llaan.

Aa, aah, aholla,
aholla kasvaa kukkia.
Niitähän se pieni lapsi
huviksensa noukkii.

Aa, aa, allinpoika,
pienen linnun poika.
Pienellä linnulla maha täysi,
suurella on hoikka.

Wiegelied

*Aa, aa, klein eendje,
aa, aa, klein eendje
lii, lii, lii, lii, klein vogeltje,
lii, lii, klein vogeltje.*

*Kom, O Heer, het wiegje in,
kom, O Heer, het wiegje in,
op het kussen van de kleine baby,
in de kleren van de kleine.
Maagd Maria, lieve moeder,
Onze barmhartige Vrouwe,
kom, O kom het wiegje in.
kom, O kom het wiegje in.
Wieg, mijn kleine zoete baby.
Stil maar! en ga maar slapen, mijn baby.
We hebben toestemming van de boom
gevraagd,
toestemming van het land,
zelfs toestemming van de Meester.*

*Aa, kom maar tot rust,
nu is het tijd voor de Engel om te komen,
het wiegje in van de kleine baby,
het wiegje in van de kleine baby.*

*Aa, aa, in de weide,
bloemen groeien in de weide,
mijn kleine baby plukt de bloemen
voor het plezier.*

*Aa, aa, klein eendje,
klein vogeltje.
Het kleine vogeltje heeft het buikje vol,
de krop van de grote vogel is altijd leeg.*

Aa, tuutin tu(u)lla,
tuutipa tuuti tu(u)lla.

Aa, aa, allista,
aa, allinpoikastia.
aa aa allista,
pienen linnun poikaista
Pieni lintu pienellä nokalla
lapsia vaan hoitaa.

Aa, tuuti aa, aa.
Onhan sullekin rauhan maa
Nurmi-Tuoman tupasissa,
Kaikkivallan kartanoissa.
Siel on hyvä lapsen olla,
pinoiseni uinahdella
kultasessa kätkyvessä,
silkkisissä peittehissä.

Rebo itköö rerettelöö,
Allapa vuoren voivotteloo:
"Mis on miun polosen poika,
kannetuni kartunut?"
Mehtämiespä siihen vastaa:
"Turun miehen turkkiloina,
kauppamiehen kaglustoina,
pi(i)sarin pitkinä hihoina."
Heittibö rebo reeretyksen,
vuoren alla voivotuksen,
kun sai kuulla, mis on poika,
kus on katalan kannetuni.

Aa, tuuti la(a)sta(a).
Tuli kissa va(a)staa.
Kissapa hyppäsi kiikun päällä,
tuutitteli la(a)sta.

*Aa, kom maar tot rust,
Stil maar! en ga maar slapen, mijn baby.*

*Aa, aa, klein eendje,
aa, klein eendje.
aa, aa, klein eendje,
klein vogeltje.
Een klein vogeltje met een klein snavelkje
zorgt goed voor mijn baby.*

*Aa, kom maar tot rust, aa,
Je bent nu gaan rusten
in de Kamers van de Dood,
in de zalen van Alvader,
de kleine baby voelt zich goed,
de kleine baby zal goed slapen,
binnen in de gouden wieg,
in de zijden tapijten.*

*De vos huilt in wanhoop,
treurend aan de voet van de heuvels:
"Waar ben je gebleven, mijn arme zoon,
waar ben jij die ik ter wereld heb gebracht?"
Een fee van het bos geeft een antwoord:
"Hij is de bontjas van een handelaar,
hij is de harige kraag van de koopman,
hij is de lange mouwen van een klerk."
De vos stopte met wanhopen,
stopte met treuren aan de voet van de
heuvel,
toen hij hoorde waar zijn zoontje heen was
gegaan,
de zoon geboren bij arme ouders.*

*Aa, kom maar tot rust, mijn baby,
Er komt een Poes naar mijn baby toe.
De Poes springt op de schommel
om mijn baby in slaap te wiegen.*

Aa, tuuti lasta.
Tuli surma vastaa.
Löi kurikalla kummaista,
likkaa sekä lasta.

Tuudin lasta Tuonelah,
alla nurmen nukkumah.
Tuonelass on tupa suuri,
Manalass on maja väljä.
Siel on hyvä lapsen olla,
pienoiseni pilpatella.

Tuonen toukoja tekeepi,
Tuonen maita karhitsoopi,
pajupehko parran piällä,
kuusenjuuret kulmien piällä,
lepänjuuret leukaluilla,
koivunjuuret olokapäillä.
Musta multa peittehenä,
kalmalauta kattehena.
Siel on miun polosen pojat,
katalan itseni kannetuset.

*Aa, kom maar tot rust, mijn baby,
De Dood komt naar mijn baby toe.
De Dood - hij sloeg het meisje en de baby
met zijn zware wasknuppel.*

*Ik wieg mijn kleine baby
in slaap in de graslanden van Tuonela,
er zijn hoge kamers in Tuonela,
er zijn grote huizen in de Onderwereld.
Daar zal mijn baby plezier hebben,
de kleine zal spelen.*

*de gewassen zullen groeien waar mijn
kleintje is,
de grond zal geëgd worden waar mijn
kleintje is,
een wilg zal op de baard groeien,
een spar zal wortel schieten op de
wenkbrauwen,
een els zal wortel schieten op de kin,
een berk zal wortel schieten op de
schouders.
De zwarte aarde zal hem bedekken als een
tapijt,
de kistplanken zullen als een dak zijn.
Daar zal de zoon van de armen liggen,
de zoon geboren uit arme ouders.*

10 | RAKASTAVA | De minnaar

Rakastava

Miss' on, kussa minun hyväni,
miss' asuvi armahani,
missä istuvi iloni,
kulla maalla marjaseni?

Ei kuulu ääntävän ahoilla,
lyövän leikkiä lehoissa,
ei kuulu saloilta soitto,
kukunta ei kunnahilta.

Oisko armas astumassa
marjani matelemassa,
oma kulta kulkemassa,
valkia vaeltamassa;
Toisin torveni puhuisi,
vaaran rinnat vastoaisi,
saisi salot sanelemista,
joka kumpu kukkumista,
lehot leikkiä pitäisi,
ahot ainaista iloa.

Eila eila eila!

Täst' on kulta kulkenunna,
täst' on mennyt mielitietty,
tästä armas astununna,
valkia vaeltanunna;
täss' on astunut aholda,
tuoss' on istunut kivellä.

De minnaar

*Waar is mijn allermooiste,
waar woont mijn liefste,
waar rust mijn vreugde,
in welk land is mijn bloem?*

*Zij zingt niet in de weiden,
en speelt niet in het bos,
uit verre wouden wordt geen muziek
gehoord,
geen vogellied van de heuvels.*

*Als mijn lief daar zou lopen,
mijn bloem,
mijn eigen schat,
als mijn stralende daar zou lopen,
dan zouden de hellingen van de
heuvels
het geluid van mijn hoorn
beantwoorden,
de verre wouden zouden weerklinken
ieder heuveltje met vogelgezang,
ieder bos met haar spel en de weiden
zouden vol zijn van eeuwige vreugde.*

Eila eila eila!

*Hier heeft mijn schat gelopen,
hier is mijn liefje langsgekomen,
hier heeft mijn lief haar stappen gezet,
hier heeft mijn stralende gedwaald,
hier liep zij door het weiland,
hier zat zij op een steen.*

Kivi on paljo kirkkahampi,
paasi toistansa parempi
kangas kahta kaunihimpi,
lehto viittä lempiämpi,
korpi kuutta kukkahampi,
koko metsä mieluisampi.

Tuon on kultani kulusta,
armahani astunnasta.

Eila eila eila!

Hyvää iltaa lintuseni,
hyvää iltaa kultaseni,
hyvää iltaa nyt minun oma armahani!

Tanssi, tanssi lintuseni,
tanssi, tanssi kultaseni,
tanssi, tanssi nyt minun oma armahani!

Seiso, seiso lintuseni,
Seiso, seiso kultaseni,
Seiso, seiso nyt minun oma armahani!

Anna kättä lintuseni,
anna kättä kultaseni,
anna kättä nyt minun oma armahani!

Käsi kaulaan lintuseni,
käsi kaulaan kultaseni,
halausta kultaseni,
halausta nyt minun oma armahani!

Suuta, suuta lintuseni,
suuta, suuta kultaseni,
halausta lintuseni,
halausta nyt minun oma armahani!

*Deze steen schijnt wel veel lichter
en gaat alle andere te boven;
het gras is nergens mooier,
dit bos is zachter dan alle andere,
de wildernis groeit hier rijker,
heel het woud is aangenamer.*

*Daar is mijn lief langsgekomen,
daar heeft mijn liefste gelopen.*

Eila eila eila!

*Goedenavond, mijn vogeltje,
goedenavond, mijn schat,
goedenavond nu, mijn liefste!*

*Dans, dans, mijn vogeltje,
dans, dans, mijn schat,
dans, dans nu, mijn liefste!*

*Sta stil, mijn vogeltje,
sta stil, mijn schat,
sta stil nu, mijn liefste!*

*Geef me je hand, mijn vogeltje,
geef me je hand, mijn schat,
geef me je hand nu, mijn liefste!*

*Jouw hand om mijn hals, mijn
vogeltje,
jouw hand om mijn hals, mijn schat,
omarm me, mijn schat,
omarm me nu, mijn liefste!*

*Kus me, kus me, mijn vogeltje,
kus me, kus me, mijn schat,
omarm me, mijn vogeltje,
omarm me nu, mijn liefste!*

Eila eila eila!

Jää hyvästi lintuseni,
jää hyvästi kultaseni,
jää hyvästi lintuseni,
jää hyvästi nyt minun oma armahani!

Eila eila eila!

*Vaarwel mijn vogeltje,
vaarwel mijn schat,
vaarwel mijn vogeltje,
vaarwel nu, mijn liefste!*

KAMERKOOR ILMATAR

Sopraan

Linda van der Wal, Jip Zant,
Peggy van Mossevelde, Kirsten Jooren,
Margot Beekink, Eva Trapman

Alt

Marianne Janse, Nathalie Vos, Luit van Velzen,
Sietske Asselbergs, Mart Nooijen

via

Tenor

Meye Peters, Bas Franck,
Lukas de Kieft, Hans Wolff

Bas

Kees Herbschleb, Josi Oberstadt,
Jan Harmen Hoekstra, Lukas van Diermen,
Joost Gadellaa

DIRIGENT

Componist en dirigent Imre Ploeg (1990) verbindt verschillende groepen en disciplines met maatschappelijk betrokken werk, voornamelijk op het gebied van muziek en ecologische kunst. Bij het Nederlands Kamerkoor is Ploeg artistiek leider van het talentontwikkelingsprogramma NKK NXT en educatiemanager. Als dirigent van o.a. Kamerkoor JIP, ZIJ Vocaal Ensemble (Utrecht), Consorte (Nijmegen) en Kamerkoor Ilmatar (Den Haag) staat hij bekend om de geëngageerde en multidisciplinaire voorstellingen (bijvoorbeeld over klimaatverandering en de vluchtelingencrisis) en het uitvoeren van nieuwe en bestaande composities van onbekende koorcomponisten van over de hele wereld.

BESTUUR

Meye Peters | Voorzitter

Margot Beekink | Penningmeester

Kirsten Jooren | Secretaris

Eva Trapman | Algemeen lid

VOLGENDE CONCERTEN

Na deze concerten richt Kamerkoor Ilmatar haar vizier op liturgische en seculiere koormuziek uit Oekraïne. De concerten zijn op **vrijdag 14 oktober** en **zaterdag 15 oktober 2022**. Houd www.kamerkoor-ilmatar.nl in de gaten voor meer informatie.

MEEZINGEN?

Mail ons op info@kamerkoor-ilmatar.nl

Wat is de schoonheid van de bossen om ons heen en hoe kan die schoonheid ons raken? Welk verborgen leven, vol liefde, vriendschap en interactie schuilt er achter de ogenschijnlijke rust van de diepe wouden? Welke mysteries en vertellingen gaan er schuil achter de bomen, het mos en de vogels?

Kamerkoor JIP

i.s.m. Oene van Geel en Maryana Golovchenko

voor de bomen en het bos

10/6 Amsterdam - 11/6 Utrecht

18/6 Haarlem - 19/6 Den Haag

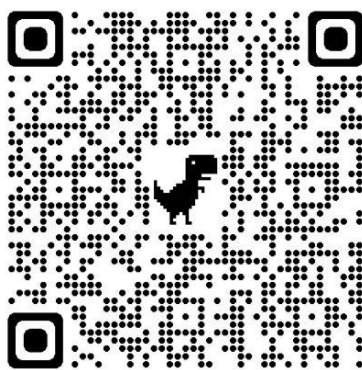
€15 / €7,50

tickets via www.kamerkoorjip.nl

Wil je op de hoogte blijven van onze
toekomstige concerten?

Scan dan hieronder de QR code om
je in te schrijven voor onze
nieuwsbrief.

via

KAMERKOOR ILMATAR

olv Imre Ploeg